

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Miluše Doškové a soudců JUDr. Vojtěcha Šimíčka a Mgr. Radovana Havelce v právní věci žalobce: **P. Č.**, proti žalovanému: **Česká advokátní komora**, se sídlem Národní třída 16, Praha 1, proti rozhodnutím žalovaného ze dne 7. 1. 2011, č. j. 26/11, 27/11, 29/11, ze dne 24. 1. 2011, č. j. 186/11, ze dne 25. 1. 2011, č. j. 203/11, ze dne 31. 1. 2011, č. j. 261/11, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 14. 6. 2012, č. j. 8 A 29/2011 - 50,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žalovanému **se nepřiznává** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

Žalobce (dále „stěžovatel“) podal Městskému soudu žalobu, kterou se domáhal přezkoumání shora uvedených rozhodnutí žalovaného o určení advokátů podle § 18 zákona č. 85/1996 Sb., o advokacii.

Následně Městský soud v Praze usnesením ze dne 7. 3. 2011, č. j. 8 A 29/2011 - 7, vyzval stěžovatele k zaplacení soudního poplatku z podané žaloby proti předmětným rozhodnutím. Na uvedenou výzvu reagoval stěžovatel dne 6. 4. 2011 zasláním vyplněného zestručněného prohlášení o osobních, majetkových a výdělkových poměrech s žádostí o osvobození od soudních poplatků, kterému nicméně Městský soud v Praze usnesením ze dne 1. 7. 2011, č. j. 8 A 29/2011 - 17, nevyhověl a stěžovateli tedy nepřiznal osvobození

od soudních poplatků. Kasační stížnost stěžovatele směřující proti tomuto usnesení Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 14. 3. 2012, č. j. 2 As 137/2011 - 31, zamítl.

Poté Městský soud v Praze usnesením ze dne 12. 4. 2012, č. j. 8 A 29/2011 - 42, opětovně vyzval stěžovatele k zaplacení soudního poplatku, a to ve lhůtě 10 dnů ode dne jeho doručení. Žádostí podanou k poštovní přepravě dne 4. 6. 2012 požádal stěžovatel o povolení měsíčních splátek soudního poplatku za jím podanou žalobu.

Městský soud jeho žádosti nevyhověl a v záhlaví citovaným usnesením řízení zastavil, což odůvodnil především tím, že žádost stěžovatele byla zjevně účelová a lze ji charakterizovat jako zneužití práva, jehož se obdobně stěžovatel dopustil i v jiných typově podobných případech (podávání neustálých žádostí o povolení splátek části poplatku po 2 Kč měsíčně apod.). Dále městský soud upozornil na to, že lhůta pro zaplacení soudního poplatku marně uplynula, aniž stěžovatel poplatek zaplatil (a rovněž uvedená žádost byla podána opožděně). Proto městský soud řízení podle § 9 odst. 1 zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve spojení s § 47 písm. c) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“) zastavil.

Stěžovatel napadl uvedené usnesení městského soudu podáním, kterým se domáhá jeho kasace a „přikázání kasační stížnosti jinému senátu než druhému z důvodu vhodnosti“. Své nesouhlasné stanovisko s výše předestřenými závěry městského soudu stěžovatel v kasační stížnosti odůvodňuje především tím, že městský soud zcela nekvalifikovaně posoudil jeho žádost o povolení splátky soudního poplatku za jím podanou žalobu, na jeho zaplacení mu poskytl nepřiměřeně krátkou lhůtu a celkově stěžovatelovo jednání zlehčuje a nepřípustně hodnotí jeho situaci. Stěžovatel považuje aplikaci zákona provedenou městským soudem za protiústavní a uvádí, že ne všechna rozhodnutí, proti nimž žalobou brojil, jsou rozhodnutími o určení advokáta, a tedy rozhodnutími jemu plně vyhovujícími. Stěžovatel v kasační stížnosti nepodřadil své námitky zákonným kasačním důvodům ve smyslu § 103 odst. 1 s. ř. s., z textu podání je nicméně patrné, že namítá nezákonnost usnesení ve smyslu § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s.

V rámci přezkumu naplnění podmínek řízení o kasační stížnosti Nejvyšší správní soud v tomto případě netrval, s ohledem na specifický charakter napadeného usnesení městského soudu, na zaplacení soudního poplatku za kasační stížnost ani na povinném zastoupení stěžovatele advokátem. V řízení o kasační stížnosti směřující proti usnesení o nepřiznání osvobození od soudních poplatků, resp. o nevyhovění žádosti o povolení jeho splátek totiž není namístě trvat na splnění těchto dvou propojených podmínek řízení, jak pro řízení týkající se osvobozování od soudních poplatků či následků nezaplacení soudního poplatku konstatoval zdejší soud například v rozsudku ze dne 13. 9. 2007, č. j. 9 As 43/2007 - 77 (rozhodnutí NSS dostupná www.nssoud.cz): *„Jakkoliv poplatková povinnost vzniká již podáním kasační stížnosti (ustanovení § 4 odst. 1 písm. d) zákona o soudních poplatcích) a splnění této povinnosti není nutně vázáno až na výzvu soudu, Nejvyšší správní soud již judikoval (rozsudek ze dne 25. 4. 2007, č. j. 9 As 3/2007 - 77, www.nssoud.cz), že povaha rozhodnutí o zastavení řízení pro nezaplacení soudního poplatku, proti němuž kasační stížnost směřuje, vylučuje, aby v posuzované věci bylo možno nedostatek podmínky uhrazeného soudního poplatku považovat za překážku, jež by bránila vydání rozhodnutí, jímž se řízení o kasační stížnosti končí. Za situace, kdy předmětem přezkumu je rozhodnutí, jímž bylo zastaveno*

řízení pro nezaplacení soudního poplatku, by totiž trvání na podmínce uhrazení poplatku pro kasační řízení vedlo k vlastnímu popření cíle, jenž účastník podáním kasační stížnosti sledoval, a znamenalo by řetězení řešeného problému, které by ve svém důsledku popíralo smysl samotného řízení, jehož předmětem je posouzení zákonnosti rozhodnutí o zastavení předchozího řízení v důsledku nesplnění právě této povinnosti ze strany stěžovatele, tedy povinnosti zaplatit soudní poplatek.“

Kasační stížnost je tak podle § 102 a násl. s. ř. s. přípustná, byť nebyl zaplacen soudní poplatek a stěžovatel není ani zastoupen advokátem. Nejvyšší správní soud tedy přezkoumal kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že není důvodná.

Zdejší soud se přitom plně ztotožňuje se závěrem městského soudu, že žádost stěžovatele byla aktem zneužití práva, a jako taková nemůže požívat právní ochrany. To, že předmětný spor je veden jen pro svou podstatu, tedy že stěžovateli jde o samotné vedení sporu, nikoliv o vyřešení věci, je zřejmé a Nejvyšší správní soud k takovému závěru dospěl přímo v této věci již ve svém předchozím rozsudku ze dne 14. 3. 2012, č. j. 2 As 137/2011 - 31. V něm uvedl, že stěžovatel v této věci svévolně uplatňuje svá práva, a proto byla zamítnuta kasační stížnost stěžovatele směřující proti rozhodnutí městského soudu, jímž stěžovateli nebylo přiznáno osvobození od soudních poplatků. Nyní podaná žádost o povolení splátky poplatku je jen variací na stejné téma, a zdejší soud nehodlá (a ani nemůže) měnit svůj předchozí závěr, že postup stěžovatele v dané věci je příkladem šikanózního uplatňování práva. V dalším soud pro stručnost odkazuje na závěry, k nimž dospěl v citovaném rozsudku v této věci. Pokud kasační soud dospěl k závěru, že předmětná žádost stěžovatele je aktem zneužití práva, již se blíže nemusel zabývat tím, zda žádost měla všechny potřebné náležitosti.

Dle názoru Nejvyššího správního soudu tak městský soud nepochybil, jestliže v nyní posuzovaném případě, kdy stěžovatel poté, co nebylo vyhověno jeho žádosti o osvobození od soudního poplatku za jím podanou správní žalobu (usnesení ze dne 1. 7. 2011, potvrzené i rozhodnutím zdejšího soudu ze dne 14. 3. 2012), na opětovnou výzvu městského soudu ke splnění poplatkové povinnosti podle § 4 odst. 1 písm. a) zákona o soudních poplatcích reagoval písemným podáním s žádostí o povolení měsíčních splátek soudního poplatku, řízení o stěžovatelem podané žalobě zastavil.

Co se týká druhé části stěžovatelova kasačního petitu, tedy požadavku na „přikázání kasační stížnosti jinému senátu než druhému z důvodu vhodnosti“, je třeba konstatovat, že takový požadavek zcela popírá smysl a účel práva na zákonného soudce garantovaného čl. 38 odst. 1 Listiny základních práv a svobod a které představuje významný aspekt práva na spravedlivý proces, jehož účelem je zajistit nestranné a svobodné rozhodování, tj. objevení smyslu a účelu právní normy, resp. zákona, který má být aplikován, tak, aby bylo možno rozhodnout spravedlivě, nelze jej proto v žádném případě interpretovat tak, že by znamenalo právo na příznivé rozhodnutí ve věci, resp. právo na „určení vhodného senátu“, který by vydání takového rozhodnutí garantoval. Výše uvedené ostatně potvrzují i příslušné procesní předpisy (§ 8 s. ř. s. či § 14 o. s. ř.), které účastníkům řízení umožňují v případě pochybností o nestrannosti či nepodjatosti daného soudce vznést námitku podjatosti soudce (jak byl stěžovatel ostatně poučen v přípisu ze dne 28. 8. 2012, č. j. 2 As

124/2012 - 7), ovšem důvodem k vyloučení soudce nemohou být okolnosti, které spočívají v postupu soudce v řízení o projednávané věci nebo v jeho rozhodování v jiných věcech.

Brojí-li pak stěžovatel proti tomu, že pro něj byla městským soudem stanovená desetidenní lhůta k zaplacení soudního poplatku příliš krátká, je třeba připomenout, že v dosavadní judikatuře Nejvyššího správního soudu byly za příliš krátké označovány spíše lhůty ještě výrazně kratší, jak ukazuje rozsudek zdejšího soudu ze dne 10. 4. 2008, č. j. 2 Afs 44/2007 - 76. Desetidenní lhůta tak v posuzovaném případě nebyla příliš krátkou a nelze navíc přehlédnout, že k samotnému zastavení řízení městský soud přikročil nikoli těsně po jejím uplynutí, nýbrž až několik týdnů poté, co stěžovateli marně uplynula lhůta městským soudem dodatečně stanovená k jeho zaplacení. Další stěžovatelovy námitky, které nabývají charakteru stručných a místy nesrozumitelných příkazů či pokynů, nejsou vůbec způsobilé k tomu, aby byly jakkoliv samostatně posouzeny.

Nejvyšší správní soud proto kasační stížnost stěžovatele jako nedůvodnou ze shora uvedených důvodů zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 1 věta první ve spojení s § 120 s. ř. s., podle kterého, nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Stěžovatel v řízení úspěch neměl a žalovanému žádné náklady s tímto řízením nad rámec běžné činnosti nevznikly, takže mu Nejvyšší správní soud náhradu nákladů řízení nepřiznal.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 23. ledna 2013

JUDr. Miluše Došková
předsedkyně senátu